

Pak køjesækken og tag af sted

I skrivende stund ankommer NATO's implementeringsstyrker (IFOR) til det tidligere Jugoslavien, men som bekendt har Danmark længe bidraget til FN-styrken i området.

Jyske Trænregiment har for øjeblikket ca. 100 mand i det tidligere Jugoslavien - hovedparten af dem hører til ved FN-Hovedkvarterskompagniet (HQ-COY) i Sarajevo.

Fra midlertidigt udnævnt kaptajn J. K. Torp har vi modtaget følgende:

FN-hovedkvarterskompagniet (HQ-COY) i Sarajevo hold 7 ankom til området i slutningen af juli måned 1995. Kompagniets opgave består i at betjene den næsten 200 mand store stab, som udgør hovedkvarteret i FN-styrken (UNPROFOR). Som alle ved, kan ingen enheder fungere uden støtte - derfor indgår der i kompagniet et Dansk Nationalt Støtteelement (DA-NSE).

Elementets opgave består i at modtage, kontrollere, opbevare og videresende alle forsyninger til og fra danske enheder og enkeltpersoner i Bosnien-Herzegovina. For øjeblikket betyder det, at elementet ud over HQ-COY's 156 mand støtter de 145 mand, som udgør kampvognseskadronen i Tuzla (DANSQN) samt ca. 10 EU, FN og CSCE-observatører. Derudover er det elementets opgave at medvirke til planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af rotation af styrkerne, medvirke ved afvikling af ferie (leave) og andre friheder samt yde administrativ

støtte til personel, som ikke opholder sig i enten Sarajevo eller Tuzla.

Styrken i DA-NSE består af 6 mand: 1 kaptajn, 1 oversergent, 1 sergent og 3 konstabler.

Præget af krigen

Vi er placeret uden for byen Split i Kroatien, midt på Den dalmatinske Kyst. Området er præget af, at der gennem den godt fire år lange krig ikke har været direkte kamphandlinger. Det medfører blandt andet, at de faciliteter, som er nødvendige for at kunne yde støtte til enhederne i Bosnien-Herzegovina er meget gode. Der er således mulighed for både luft-, vej- og søtransport både til og fra stedet.

Forsyningerne fra Danmark ankommer ad landevejen. Der køres fra henholdsvis FN-afdelingen i Vordingborg og fra Danish Camp Supply i Nørresundby.

En stor købmandsbutik

Forsyningstjenesten til enheder af de størrelser og under de forhold, som gør sig gældende i Bosnien-Herzegovina, er en meget omfattende opgave, der kræver mange ressourcer, og som medfører en stor godsgennemstrømning. I gennemsnit håndterer terminalen 3000 stykker gods hver måned med en samlet værdi på knap 100 millioner kroner - der er altså tale om en mellemstor "købmandsbutik" - og i øvrigt med et udvidet varesortiment. Godset består af alt fra elastikker og snor over nye våben, reservedele til køretø

Det Danske Nationale Støtteelement i Split, Kroatien.

jerne, uniformsdele til fødevarer, øl og sodavand.

Det, at alle forsyningerne ankommer fra Danmark, medfører, at der ud over kontrol og optælling af godset ved ankomsten er en del papirarbejde, som skal bringes på plads, før tingene kan benyttes. Alt skal toldbehandles straks efter ankomsten - selv om det er aftalt mellem FN og Kroatien, at materiel, fødevarer og tjenesteydelser til styrkerne ikke er omfattet af de almindelige toldregler, og at der ikke skal betales nogen form for afgift af værdien af godset, skal alt, der modtages, stadig behandles på nøjagtig samme måde, som hvis det ankom til de "almindelige" forbrugere.

Denne opgave falder selvfølgelig også ind under terminalens ansvarsområde, og det betyder, at jeg bruger det meste af to

hele dage på toldkontoret hver uge. (Der ankommer en lastvogn med militære forsyninger og en med alt øvrigt, såsom mad, øl og sodavand).

Generende toldere

Generelt er der ikke de helt store problemer i at få godset ind gennem tolden, men af og til kan man mistænke de lokale toldere for, at de er ekstra grundige med at læse papirerne, om ikke andet, så for at gøre livet surt for os. Det er især, når FN har påpeget fejl eller direkte påtalt overtrædelser af de aftaler, der er indgået mellem Kroatien og FN, at toldbehandlingen bliver grundig. Endelig er det svært for os som danskere at forstå den opdeling af arbejdsopgaver, man har på et toldsted i Kroatien: En mand læser papirerne, en anden kontrollerer godset,

en tredje kontrollerer, at toldseglet på lastvognen er i orden, og en fjerde giver sluttelig vognen tilladelse til at forlade toldområdet for at blive losset.

Det skaber naturligvis arbejdspladser - men efter jerntæppets fald er den slags jobskabelse ikke just højeste mode i Europa.

Masser af arbejde

Tjenesten her er i øvrigt i høj grad præget af, at der ikke arbejdes efter et fast skema. Der eksisterer selvfølgelig nogle ting, der skal gøres hver dag. Det forsøger vi at tilrettelægge inden for det, man kalder "office-hours", som er mellem 0800 og 1800 hver dag undtagen søndag, hvor vi "møder" senere og går tidligt.

Derudover er der alle de "løse" arbejdsopgaver, hvoraf den største er besøg til enhederne fra Danmark. Der er en meget stor besøgsaktivitet til begge enheder, og grundet terminalens beliggenhed er den et naturligt udgangspunkt for alle rejsende. Vi skaffer transport ind i landet, enten med helikopter eller med køretøjer og sikrer os, at "gæsterne", inden de ankommer til "krigszonen", er orienteret

om de aktuelle forhold, og at de har den nødvendige udrustning.

Der bliver selvfølgelig også tid til andet end terminaltjeneste - vi har gode muligheder for at tage ud og se lidt af landet og kan p. g. a. den mindre spændte situation i Kroatien også gå ud og spise af og til - men det er en anden historie!

Positiv og lærerig oplevelse

Min afsluttende kommentar skal være følgende:

FN-tjeneste eller tjeneste ved enheder udsendt uden for Danmark er en spændende, anderledes og helt klart positiv oplevelse, som man ikke skal sige nej til, hvis man får tilbuddet. Det at have mulighed for at samarbejde med kolleger fra det meste af verden, at have arbejdsopgaver, som skal løses "for alvor" og hvor tingene bare skal fungere hele tiden er meget lærerigt, både i forhold til én selv, men bestemt også i forhold til den måde, man omgås andre mennesker på.

Har man lidt eventyrlyst og er familien indforstået med "den store plan" - så er det om at pakke køjesækken og komme af sted!

Forsyninger for flere millioner kroner bliver opbevaret i disse containere.